

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра землеробства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної
роботи, д.е.н., доцент

 Яремко Ю.І.

«28» квітня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПШ.02 «Системи сучасних інтенсивних технологій»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

на 2016-2020 навчальні роки

рівень вищої освіти третій «освітньо-науковий»

освітньо-наукова програма «агрономія»

спеціальність 201 «Агрономія»

факультет агрономічний
(назва факультету,)

Херсон, 2016 р.

Робоча програма з дисципліни «Системи сучасних інтенсивних технологій» для здобувачів третього «освітньо-науковий» рівня вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 201 «Агрономія».

Розробник: кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри землеробства Лавренко Сергій Олегович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри землеробства, протокол № 7 від «16» березня 2016 року.

Схвалено методичною комісією агрономічного факультету, протокол № 4 від «28» березня 2016 року.

Схвалено на Вченій раді агрономічного факультету, протокол № 7 від «27» квітня 2016 року.

Затверджено на Вченій раді Університету, протокол № 7 від «28» квітня 2016 року.

Завідувач кафедри землеробства,
доктор с.-г. наук, професор,
академік НААНУ

_____ (підпис) (В.О. Ушкаренко)

«16» березня 2016 року

**1. Опис навчальної дисципліни
«Системи сучасних інтенсивних технологій»**

Найменування показників	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3,5	Освітньо-наукова програма «агрономія»	Нормативна
Змістових частин – 3	Спеціальність 201 «Агрономія»	Рік підготовки:
		1-й 3-й
Загальна кількість годин – 105	Рівень вищої освіти - третій «освітньо-науковий»	Семестр
		I, II, V-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійна робота студента – 2 год.		Лекції
		10 год.
		Практичні
		10 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		42 год.
Індивідуальні завдання:		
43 год.		
Вид контролю:		
залік, екзамен		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 0,24

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладення дисципліни

Програма з навчальної дисципліни «Системи сучасних інтенсивних технологій» визначає загальний обсяг знань і умінь, які необхідні для здобувачів третього «освітньо-науковий» рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» при вивченні спеціальних дисциплін, а також в процесі наукової та професійної трудової діяльності.

Мета дисципліни: оволодіння здобувачами знаннями і вміннями вести агрономічну діяльність у відповідності із раціональним використання природних ресурсів та формування у здобувачів знань щодо новітніх світових технологій вирощування сільськогосподарських культур, подолання і вирішення проблем, що виникають у агрономічній діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданням дисципліни є оволодіння глибокими науковими знаннями та практичними навичками з питань ґрунтознавства, землеробства, ефективного використання його для нарощування виробництва сільськогосподарської

продукції, оволодіння законами наукового землеробства, а також інтенсивного використання рослинами променевої сонячної енергії, спрямованої на перетворення зрошуваного землеробства в високопродуктивне і стійке; ознайомлення із раціональними і економічно обґрунтованими сівозмінами, в яких найбільш вдало поєднуються системи чергування культур, обробіток ґрунту, застосування добрив і зрошення, боротьби із бур'янами, відтворення і захист родючості зрошуваних земель та охорона довкілля, а також з поливним режимом основних сільськогосподарських культур та технологією їх вирощування.

Предметом дисципліни є: сукупність об'єктів (рослини, ґрунт, добрива, навколишнє середовище, обробіток ґрунту, зрошення та ін.), які утворюють комплекс взаємопов'язаних агротехнічних, меліоративних та організаційно-економічних заходів, як складної системи направленої на розкриття цілісності об'єкта та на вияв зв'язків між ними і навколишнім середовищем та спрямування на раціональне використання землі при вирощуванні сільськогосподарських культур, відтворення та підвищення родючості ґрунтів в різних умовах зволоження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач третього «освітньо-науковий» рівня вищої освіти повинен

знати:

- ✓ сучасні тенденції розвитку рослинництва, землеробства, агрохімії, фітофармакології, захисту рослин, кормовиробництва, насінництва, селекції, овочівництва і плодівництва
- ✓ сучасні технології вирощування культур;
- ✓ прийоми розробки технологічних операцій;
- ✓ особливості використання рослинами поживних речовин з добрив;
- ✓ шляхи підвищення родючості ґрунту;
- ✓ способи раціонального обробітку ґрунту та системи оптимізації землекористування;
- ✓ сучасні тенденції розвитку світової агрономічної науки.

вміти:

- ✓ застосовувати отримані знання на практиці;
- ✓ обирати оптимальні технологічні прийоми за вирощування культур;
- ✓ розробляти сучасні технологічні елементи вирощування польових культур, на підставі глибоких знань біологічних особливостей культури, з урахуванням росту і розвитку рослинного організму, ознайомлення із найбільш застосовуваними технологіями в землеробській галузі світових лідерів;
- ✓ використовувати природоохоронні заходи;
- ✓ стабілізувати екологічний стан агрокосистем;
- ✓ обирати вид технологій у агрономії.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

- здатність вільно визначати тенденції удосконалення рослинницької галузі;
- здатність розробляти сучасні технології вирощування сільськогосподарських культур.

Програмні результати навчання

- навички співставляти особливості адаптивних технологій вирощування сільськогосподарських культур із традиційними;
- вміти удосконалювати конструкції агрофонів і агроекологічних систем та структури посівів сільськогосподарських культур;
- навички оцінки адаптивного потенціалу сільськогосподарських культур;
- вміти використовувати прогностичні, оперативні та коригувальні програми програмованого вирощування сільськогосподарських культур;
- вміти застосовувати пестициди у разі переходу на нову стратегію захисту рослин вибірково;
- навички організації нової стратегії захисту рослин від хвороб, бур'янів та шкідників у системі адаптивних технологій
- вміти забезпечувати комплексну механізацію з елементами автоматизації всіх технологічних процесів та впровадження ґрунтозахисних технологій на основі теорії ґрунтозахисного землеробства;
- вміти визначати основні ознаки ресурсозберігаючих технологій та практичну реалізацію їх складових у несприятливих умовах.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовна частина 1. Новітні технології в рослинництві	
Тема 1.	технології в рослинництві. Історія становлення та умови їх реалізації
Тема 2.	Агрокліматичне районування сільськогосподарських культур
Тема 3.	Характеристика технологій з різним рівнем інтенсифікації виробництва
Тема 4.	Забезпечення інтенсивних технологій
Тема 5.	Ресурсоощадні технології виробництва
Тема 6	Елементи сучасної технології вирощування польових культур
Тема 7	Система обробітку ґрунту в інтенсивних технологіях
Змістовна частина 2. Сучасні технології в землеробстві	
Тема 8.	Ґрунтозберігаючі технології
Тема 9.	Забезпечення ґрунтозахисних технологій
Тема 10	ГІС-технології у рослинництві
Тема 11	Система захисту рослин від шкідливих організмів в інтенсивних технологіях
Тема 12	Система застосування добрив та агрохімікатів в інтенсивних технологіях
Тема 13	Інтенсивна та ресурсозберігаюча технології вирощування озимої пшениці в Степовій зоні України.
Тема 14	Сучасні технології вирощування зернобобових культур
Тема 15	Сучасні технології вирощування ярих зернових культур.
Тема 16	Сучасні технології вирощування олійних культур.
Змістовна частина 3. Система точного землеробства	
Тема 17	Екологічно чисті технології
Тема 18	Забезпечення екологічних технологій

Тема 19	Адаптивні та адаптовані технології вирощування
Тема 20	Органічні технології
Тема 21	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кукурудзи
Тема 22	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування сої
Тема 23	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування соняшнику
Тема 24	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кормових трав
Тема 25	Сучасна технологія вирощування пшениці ярої, проса, гречки.
Тема 26	Сучасна технологія вирощування квасолі, нуту, сочевиці, чини.
Тема 27	Сучасна технологія вирощування льону олійного, сафлору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усь- ого	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістова частина 1. Новітні технології в рослинництві						
Тема 1. Новітні технології в рослинництві. Історія становлення та умови їх реалізації	4	2				2
Тема 2. Агрокліматичне районування сільськогосподарських культур	2					2
Тема 3. Характеристика технологій з різним рівнем інтенсифікації виробництва	4				2	2
Тема 4. Забезпечення інтенсивних технологій	4				2	2
Тема 5. Ресурсоощадні технології виробництва	6	2			2	2
Тема 6. Елементи сучасної технології вирощування польових культур	6		2		2	2
Тема 7. Система обробітку ґрунту в інтенсивних технологіях	6		2		2	2
Разом за змістовною частиною 1	32	4	4		10	14
Змістова частина 2. Сучасні технології в землеробстві						
Тема 8. Ґрунтозберігаючі технології	4	2			2	
Тема 9. Забезпечення ґрунтозахисних технологій	4				2	2
Тема 10. ГІС-технології у рослинництві	4	2			2	
Тема 11. Система захисту рослин від шкідливих організмів в інтенсивних технологіях	5		1		2	2
Тема 12. Система застосування добрив та агрохімікатів в інтенсивних технологіях	5		1		2	2
Тема 13. Інтенсивна та ресурсозберігаюча технології вирощування озимої пшениці в Степовій зоні України	4		2		2	
Тема 14. Сучасні технології вирощування зернобобових культур	2					2
Тема 15. Сучасні технології вирощування ярих зернових культур.	4				2	2
Тема 16. Сучасні технології вирощування олійних культур.	2					2
Разом за змістовною частиною 2	34	4	4		14	12
Змістова частина 3. Система точного землеробства						
Тема 17. Екологічно чисті технології	4	1			3	
Тема 18. Забезпечення екологічних технологій	5		1		2	2
Тема 19. Адаптивні та адаптовані технології вирощування	3		1		2	
Тема 20. Органічні технології	5	1			4	
Тема 21. Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кукурудзи	4				2	2
Тема 22. Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування сої	4				2	2

Тема 23. Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування соняшнику	4				2	2
Тема 24. Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кормових трав	4				2	2
Тема 25. Сучасна технологія вирощування пшениці ярої, проса, гречки.	2					2
Тема 26. Сучасна технологія вирощування квасолі, нуту, сочевиці, чини.	2					2
Тема 27. Сучасна технологія вирощування льону олійного, сафлору.	2					2
Разом за змістовною частиною 3	39	2	2		19	16
Разом годин з дисципліни	105	10	10		43	42

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовна частина 1. Новітні технології в рослинництві		
1	Новітні технології в рослинництві. Історія становлення та умови їх реалізації. 1. Історія становлення технологій у рослинництві. 2. Поняття про технології та їх класифікація. 3. Характеристика технологій із різним рівнем інтенсифікації виробництва. 3.1. Інтенсивні та індустріальні технології вирощування. 3.2. Екстенсивні технології. 3.3. Проміжні, або інтегровані технології.	2
2	Ресурсоощадні технології виробництва. 1. Загальна характеристика ресурсоощадних технологій. 2. Нанотехнології. 3. Нульові технології вирощування.	2
	Усього годин за змістовною частиною 1	4
Змістовна частина 2. Сучасні технології в землеробстві		
3	Ґрунтозберігаючі технології. 1. Технологія Mini-till вирощування польових культур в умовах схилених земель України. 2. Екстенсивний мульчуєчий посів. 3. Інтенсивний мульчуєчий посів. 4. Технологія Strip-till.	2
4	ГІС-технології у рослинництві. 1. Система точного землеробства. 2. Географічна інформаційна система. 3. Диференційована глобальна система позиціонування. 4. Система паралельного водіння. 5. Технологія змінних норм внесення.	2
	Усього годин за змістовною частиною 2	4
Змістовна частина 3. Система точного землеробства		
5	Екологічно чисті технології. 1. Біологічне рослинництво. 2. Біотехнологія. ГМО-технологія. Генетична інженерія. 3. ЕМ-технології в рослинництві. 4. МХ-технологія у рослинництві. 5. Технології, що передбачають застосування «біологічно чистої води» (БАВ).	1
6	Органічні технології. 1. Органобіологічне землеробство. 2. Біодинамічне землеробство. 3. Теоретичні основи	1

	біодинамічної системи.	
	Усього годин за змістовною частиною 3	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовна частина 1. Новітні технології в рослинництві		
1	Елементи сучасної технології вирощування польових культур	2
2	Система обробітку ґрунту в інтенсивних технологіях	2
	Усього годин за змістовною частиною 1	4
Змістовна частина 2. Сучасні технології в землеробстві		
3	Система захисту рослин від шкідливих організмів в інтенсивних технологіях	1
4	Система застосування добрив та агрохімікатів в інтенсивних технологіях	1
5	Інтенсивна та ресурсозберігаюча технології вирощування озимої пшениці в Степовій зоні України.	2
	Усього годин за змістовною частиною 2	4
Змістовна частина 3. Система точного землеробства		
6	Забезпечення екологічних технологій	1
7	Адаптивні та адаптовані технології вирощування	1
	Усього годин за змістовною частиною 3	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовна частина 1. Новітні технології в рослинництві		
1	Новітні технології в рослинництві. Історія становлення та умови їх реалізації	2
2	Агрокліматичне районування сільськогосподарських культур	2
3	Характеристика технологій з різним рівнем інтенсифікації виробництва	2
4	Забезпечення інтенсивних технологій	2
5	Ресурсоощадні технології виробництва	2
6	Елементи сучасної технології вирощування польових культур	2
7	Система обробітку ґрунту в інтенсивних технологіях	2
	Усього годин за змістовною частиною 1	14
Змістовна частина 2. Сучасні технології в землеробстві		
8	Забезпечення ґрунтозахисних технологій	2
9	Система захисту рослин від шкідливих організмів в інтенсивних технологіях	2
10	Система застосування добрив та агрохімікатів в інтенсивних технологіях	2
11	Сучасні технології вирощування зернобобових культур	2

12	Сучасні технології вирощування ярих зернових культур	2
13	Сучасні технології вирощування олійних культур	2
	Усього годин за змістовною частиною 2	12
Змістовна частина 3. Система точного землеробства		
14	Забезпечення екологічних технологій	2
15	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кукурудзи	2
16	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування сої	2
17	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування соняшнику	2
18	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кормових трав	2
19	Сучасна технологія вирощування пшениці ярої, проса, гречки	2
20	Сучасна технологія вирощування квасолі, нуту, сочевиці, чини	2
21	Сучасна технологія вирощування льону олійного, сафлору	2
	Усього годин за змістовною частиною 3	16

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання є важливим елементом у підготовці здобувачів третього «освітньо-науковий» рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія». Самостійне виконання індивідуального завдання дозволяє проявити творчі здібності, поглибити та закріпити знання із дисциплін землеробство, ґрунтознавство, механізація, меліорація тощо. Вона має навчити застосуванню теоретичних знань, отриманих при вивченні курсу та набуття навичок практичного вирішення виробничих проблем.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовна частина 1. Новітні технології в рослинництві		
1	Характеристика технологій з різним рівнем інтенсифікації виробництва	2
2	Забезпечення інтенсивних технологій	2
3	Ресурсоощадні технології виробництва	2
4	Елементи сучасної технології вирощування польових культур	2
5	Система обробітку ґрунту в інтенсивних технологіях	2
	Усього годин за змістовною частиною 1	10
Змістовна частина 2. Сучасні технології в землеробстві		
6	Ґрунтозберігаючі технології	2
7	Забезпечення ґрунтозахисних технологій	2
8	ГІС-технології у рослинництві	2
9	Система захисту рослин від шкідливих організмів в інтенсивних технологіях	2
10	Система застосування добрив та агрохімікатів в інтенсивних технологіях	2
11	Інтенсивна та ресурсозберігаюча технології вирощування озимої пшениці в Степовій зоні України	2
12	Сучасні технології вирощування ярих зернових культур	2

	Усього годин за змістовною частиною 2	14
Змістовна частина 3. Система точного землеробства		
13	Екологічно чисті технології	3
14	Забезпечення екологічних технологій	2
15	Адаптивні та адаптовані технології вирощування	2
16	Органічні технології	4
17	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кукурудзи	2
18	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування сої	2
19	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування соняшнику	2
20	Інтенсивна та інтегрована технологія вирощування кормових трав	2
	Усього годин за змістовною частиною 3	19

9. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Системи сучасних інтенсивних технологій» використовуються наступні методи навчання:

- інформаційно-ілюстративний метод – проведення лекцій із застосуванням таблиць, мультимедійних засобів, підручників, практикумів, методичних розробок, додаткових посібників, наочних засобів
- профільний метод – постановка проблеми та її розв’язання із демонстрацією студентам шляхів рішення, а також через рішення складного завдання шляхом серії підзавдань.
- дослідницький метод – видача ситуаційного завдання, допомога та перевірка її вирішення.

10. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу використовуються наступні методи оцінювання знань:

- підсумкова оцінка (залік) – I та II семестри;
- підсумкова оцінка (екзамен) – V семестр.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота			Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістова частина 1	Змістова частина 2	Змістова частина 3	30/40	60/100
10/20	10/20	10/20		

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Національна диференційована шкала

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
Відмінно/Excellent	90	100
Добре /Good	74	89
Задовільно/Satisfactory	60	73

Незадовільно/Fail	0	59
-------------------	---	----

Національна недиференційована шкала

Зараховано/Passed	60	100
Не зараховано/Fail	0	59

Шкала ECTS

A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
FX	35	59
F	1	34

Шкала ECTS недиференційована шкала

P	60	100
F	0	59

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Системи сучасних інтенсивних технологій» включає:

- інструкції з техніки безпеки;
- навчальні посібники і підручники;
- методичні вказівки для вивчення окремих тем дисципліни;
- словники-довідники основних термінів дисципліни;
- перелік рекомендованої літератури для вивчення дисципліни.

13. Рекомендована література

Автор, назва підручника (посібник)	Рік видання	Мова видання	Видавництво	Кіл-ть пр им.
Базова				
Агротехнічні вимоги та методи визначення показників якості польових робіт [Текст] : навч. посіб. / В. О. Ушкаренко [та ін.]	2017	укр.	Херсон : Видавець ФОП Грінь Д. С.,	5
Азізов С.П. Організація аграрного виробництва і бізнесу: Підручник /С.П. Азізов, П.Т. Саблук, П.К. Канінський; За ред. С.П. Азізова, П.Т. Саблука	2006	укр.	К.: ННЦ "Інститут аграрної економіки"	20
Багров М.В. Землезнавство /М.В.Багров, В.О.Боков, І.Г.Черваньов	2000	укр.	К.:Либідь	2
Бадьорна Л. Ю. Технологія в галузях рослинництва : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України для студ. аграрних ВНЗ I-II рівнів акред. зі спец. 5.09010102 "Організація і технологія ведення фермерського господарства" / Л. Ю. Бадьорна, О. П. Бадьорний, О. Ф. Стасів	2009	укр.	К. : Аграрна освіта	2
Бегей С. В. Екологічне землеробство : підручник: затв. МОН України / С. В. Бегей, І. Ш. Шувар	2007	укр.	Львів : Новий Світ-	1

			2000	
Березівський П. С. Організація, прогнозування та планування агропромислового комплексу : навч. посіб. / П. С. Березівський, Н. І. Михалюк; за ред. П. С. Березівського	2006	укр.	Львів : "Магнолія Плюс"	5
Васильков В. Г. Організація виробництва : навч. посіб.: реком. МОН України / В. Г. Васильков ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана"	2008	укр.	К. : КНЕУ	5
Вожегова, Р. А. Інтенсивні технології вирощування сої в умовах зрошення півдня України [Текст] : монографія / Р. А. Вожегова, В. О. Найденова, М. А. Мельник ; Національна академія аграрних наук України, Ін-т зрошувального землеробства. - Херсон : Видавець Грінь Д. С., 2015. - 177 с. : табл. - Бібліогр.: с.152-173. - ISBN 978-617-7243-87-7 : 25.00 грн.	2015	укр.	Херсон : Видавець Грінь Д. С	1
Геоінформаційні системи для управління зрошуваними землями : навч. посіб. / В. О. Ушкаренко [та ін.] ; Херсонський державний аграрний ун-т	2010	укр.	Херсон : Вид-во "ЛТ-Офіс"	35
Гіль Л. С. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України / Л. С. Гіль, А. І. Пашковський, Л. Т. Суліма Ч. 1 : Закритий ґрунт	2008	укр.	Вінниця : Нова книга	34
Гіль Л. С. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України / Л. С. Гіль, А. І. Пашковський, Л. Т. Суліма Ч. 2 : Відкритий ґрунт	2008	укр.	Вінниця : Нова книга	70
Гіль Л. С. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України / Л. С. Гіль, А. І. Пашковський, Л. Т. Суліма Ч. 1 : Закритий ґрунт	2008	укр.	Вінниця : Нова книга	75
Гіль Л. С. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України / Л. С. Гіль, А. І. Пашковський, Л. Т. Суліма Ч. 2 : Відкритий ґрунт.	2008	укр.	Вінниця : Нова книга	70
Доценко, В. І. Зрошення сільськогосподарських культур способом дощування [Текст] : навч. посіб.: реком. МОН України для студентів ВНЗ / В. І. Доценко, В. В. Морозов, Д. М. Онопрієнко	2014	укр.	Херсон : ОЛДІ-плюс,	4
Екологічні проблеми землеробства : навч. посіб.: реком. МОН України / І. Д. Примака [та ін.]; за ред. І. Д. Примака	2010	укр.	К. : Центр учбової літератури	1
Загальне землеробство: підручник /За ред. В.О. Єщенка	2004	укр.	К. : Вища освіта	26
Збожна О. М. Основи технології : навч. посіб.: затв. МОН України для студ. ВНЗ / О. М. Збожна ; М-во освіти і науки України, Тернопільська академія народного госп-ва	2010	укр.	К. : Кондор ; Тернопіль : Вид-во "Карт-бланш"	1
Землеробство з основами екології, ґрунтознавства та агрохімії : навч. посіб.: реком. МОН України для студентів ВНЗ / В. Ф. Петриченко [та ін.]	2011	укр.	К. : Аграрна освіта	1
Землеробство та меліорація: Підручник /І.І. Назаренко, І.С. Смага, С.М. Польчина, В.Р. Черлінка; За ред. І.І. Назаренка	2006	укр.	Чернівці: Книги-XXI	3
Косолап М. П. Система землеробства No-till : навч. посіб. / М. П. Косолап, О. П. Кротінов	2011	укр.	К. : Логос	52
Лихочвор, В.В. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур [Текст]: навч. посіб. /В.В. Лихочвор, В.Ф. Петриченко. - , 2006	2006	укр.	Львів : НВФ "Українські технології"	5
Макрушин, М. М. Насінництво [Текст] : підручник: затв. М-вом аграрної політики України для підгот. фах. напряму 1301 "Агрономія" у ВНЗ I-IV рів. акред. М-ва аграрної політики України / М. М. Макрушин, С. М. Макрушина; за ред. М. М. Макрушина. - Сімферополь : ВД "Аріал", 2011. - 476 с.	2011	укр.	Сімферополь : ВД "Аріал"	1
Малярчук М. П. Формування систем основного обробітку ґрунту в агробіоценозах на меліорованих землях південної посушливої та сухостепової ґрунтово-екологічних підзон України : підручник:	2012	укр.	Херсон : [Айлант]	9
Методичні рекомендації з оперативного управління режимами зрошення та прогноз поливів сільськогосподарських культур	2013	укр.	Херсон : [ВЦ "Колос"]	1

[Текст] / [В. О. Ушкаренко [та ін.]] ; М-во аграрної політики та продовольства України, ДВНЗ "Херсонський державний аграрний ун-т". - Херсон : [ВЦ "Колос"], 2013. - 46 с. - Б. ц.				
Методичні рекомендації з еколого-меліоративного та економічного обґрунтування технологічних процесів вирощування сільськогосподарських культур на зрошуваних землях Південного Степу України [Текст] / [В. О. Ушкаренко [та ін.]] ; М-во аграрної політики та продовольства України, ДВНЗ "Херсонський державний аграрний ун-т". - Херсон : [ВЦ "Колос"], 2013. - 27 с.	2013	укр.	Херсон : [ВЦ "Колос"]	1
Овочівництво відкритого ґрунту : навч. посіб. для студентів ВНЗ: реком. МОН України: затв. М-вом аграрної політики України / Н. В. Грекова [та ін.] ; М-во освіти і науки України, М-во аграрної політики України, Дніпропетровський державний аграрний ун-т.	2010	укр.	Львів : Магнолія 2006	1
Організація і планування сільськогосподарського виробництва : підручник: схв. М-вом аграрної політики України / М. М. Ільчук [та ін.]; за ред. М. М. Ільчука, Л. Я. Зрібняка	2008	укр.	Вінниця : Нова книга	60
Основи агрономії. Розділ "Землеробство і ґрунтознавство" : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України для студ. аграрних ВНЗ І-ІІ рівнів акред. зі спец. 5.09010102 "Організація і технологія ведення фермерського господарства" / [уклад.: В. В. Демкова, Л. В. Скатерна]	2008	укр.	К. : Аграрна освіта	2
Основи органічного виробництва [Текст]: навч. посіб.: реком. М-вом аграрн. політ. України для студ. аграрн. ВНЗ І-ІІ рівнів акредит. зі спец. "Агрономія" і "Організація і технологія ведення фермерського господарства" / П. О. Стецишин [та ін.]	2008	укр.	Вінниця: Нова книга	1
Пасічник В.Г. Організація виробництва /В.Г. Пасічник, О.В. Акіліна	2005	укр.	К.: ЦНЛ	1
Петров П. В. Агротехнологія і технологічні карти вирощування сільськогосподарських культур : навч. посіб.: схв. М-вом аграрної політики України для підготовки фахівців ОКР "бакалавр" напряму 6.090101 "Агрономія" у ВНЗ III-IV рівнів акредитації / П. В. Петров, Т. Є. Посполітак, Є. О. Юркевич	2009	укр.	К. : Аграрна освіта	85
Петрович Й. М. Організація виробництва : Практикум / Й. М. Петрович, Г. М. Захарчин, С. О. Буняк	2005	укр.	К. : Центр навчальної літератури	1
Рекомендації з проведення економічної та біоенергетичної оцінки технології вирощуванні шавлії лікарської при зрошенні : навч. посіб.: реком М-вом аграрної політики України / [В. О. Ушкаренко, М. І. Федорчук] ; ДВНЗ "Херсонський державний аграрний ун-т"	2008	укр.	Херсон : [Айлант]	2
Рекомендації з технології вирощування шавлії лікарської на зрошуваних землях південного Степу України : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України / [В. О. Ушкаренко, М. І. Федорчук] ; ДВНЗ "Херсонський державний аграрний ун-т". Автори зазначені на 2 с.	2008	укр.	Херсон : [Айлант]	3
Рихлівський, І. П. Адаптивно-ландшафтне землеробство [Текст] : навч. посіб.: реком. МОН України / І. П. Рихлівський, П. Н. Лазер, В. О. Чапай. - Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Заволейко Д. Г., 2014. - 328 с. : цв.ил. - Бібліогр.: с.325.	2014	укр.	Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Заволейко Д. Г.	2
Сидоренко, О. І. Система удобрення овочевих культур при краплинному зрошенні: практикум [Текст] / О. І. Сидоренко, О. В. Сидякіна, В. В. Бабанін ; ДВНЗ "Херсонський державний аграрний ун-т", Агрономічний ф-т. Каф. землеробства. - Херсон : [ВЦ ХДАУ], 2015. - 112 с. : табл. - Бібліогр.: с.111-112. - 40.00 грн.	2015	укр.	Херсон: ХДАУ	4
Сидоренко, О. І. Система удобрення овочевих культур при краплинному зрошенні: практикум [Текст] / О. І. Сидоренко, О. В. Сидякіна, В. В. Бабанін	2015	укр.	Херсон: ХДАУ	4
Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив : практик. посіб. / [Ю. П. Воскобійник [та ін.]] ; М-во аграрної політики України	2009	укр.	К. : Аграрна освіта	47
Современное овощеводство закрытого и открытого грунта: Учеб. пособ. /Е.Н. Белогобова, А.М. Васильев, Л.С. Гиль и др.	2006	укр.	К.: ОАО "издательств	2

			о "Киевская правда"	
Технологии выращивания овощных культур в Степном Крыму с использованием капельного орошения : учеб.-метод. пособ. / В. А. Ушкаренко [и др.] ; Национальная академия аграрных наук Украины, Крымский научно-исследовательский центр Ин-та гидротехники и мелиорации НААНУ, Херсонский государственный аграрный ун-т.	2010	рус.	Изд-во "ЛТ-Офис"	45
Фермерське землеробство (в таблицях) / І.Д. Примак, В.М. Ткачук, С.П. Васильківський та ін.; За ред. І.Д. Примака	2006	укр.	Біла Церква	1
Шевніков М.Я. Світові агротехнології: Навч. посіб./ М.Я. Шевніков	2005	укр.	Полтава: ВАТ "Видавництво "Полтава"	35
Допоміжна				
Організація виробництва : підручник: затв. МОН України / [П. В. Круш [та ін.]]; за ред. П. В. Круша, В. І. Подвігіної, В. О. Гулевич ; Національний технічний ун-т України "КПІ"	2010	укр.	К. : Каравела	1
Агрономія /Под ред. Н.Н.Третьякова	2004	рус.	М.:Академия	1
Березівський П. С. Організація виробництва в аграрних формуваннях : навч. посіб.: реком. МОН України / П. С. Березівський, Н. І. Михалюк ; ред. П. С. Березівський ; Львівський державний аграрний університет	2005	укр.	К. : Центр навчальної літератури	2
Гевко, І. Б. Організація виробництва: теорія і практика [Текст] : підручник: реком. МОН України для студ. ВНЗ / І. Б. Гевко, А. О. Оксентюк, М. П. Галушак	2008	укр.	К. : Кондор	2
Зрошення с.-г. культур дощуванням / О.І. Мірошніченко, В.П. Савчук, В.Д.Кузьменко	2003	укр.	Херсон: ХДАУ	4
Лимар А. О. Короткоротаційні сівозміни на зрошуваних землях : навч. посіб.: гриф М-ва аграрної політики України / А. О. Лимар, В. А. Лимар	2009	укр.	Херсон : Айлант	4
Ростовський В. С. Системи технологій харчових виробництв : навч. посіб.: реком. МОН України для студ. ВНЗ / В. С. Ростовський, А. В. Колісник	2008	укр.	К. : Кондор	2
Система ведення сільського господарства Херсонської обл. Ч.1 Землеробство	2004	укр.	Херсон: Айлант	20
Системи технологій в рослинництві : навч. посіб.: реком. МОН України / [Г. М. Господаренко [та ін.]]; за ред. Г. М. Господаренка, В. О. Єщенко	2008	укр.	Умань : СПД Сочінський	1
Сучасні системи землеробства України : навч. посіб.: реком. М-вом аграрної політики України для підгот. бакалаврів із спец. напряму 1301 "Агрономія" в аграрних ВНЗ II-IV рівнів акред. / [В. Ф. Петриченко [та ін.]]; за ред. В. Ф. Петриченка ; М-во аграрної політики України, ВДАУ	2006	укр.	Вінниця : Діло	1
Технологии выращивания овощных культур с использованием капельного орошения : Учеб.-метод. пособ. / В.А. Ушкаренко, В.В. Морозов, В.Д. Алба и др.; Под ред. В.А. Ушкаренко, В.В. Морозова ; М-во аграрной политики Украины; Украинская академия аграрных наук; Херсонский государственный аграрный университет	2006	укр.	Херсон : Изд-во ХГУ	30
Технологии выращивания овощных культур с использованием капельного орошения: Учеб.-метод. пособ. /В.А. Ушкаренко, В.В. Морозов, В.Д. Алба и др.; Под ред. В.А. Ушкаренко, В.В. Морозова	2006	укр.	Херсон: Изд-во ХГУ	24

16. Інформаційні ресурси

До складу інформаційних ресурсів навчальної дисципліни входять:

1. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів третього «освітньо-науковий» рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія».
2. Бібліотеки:

- Обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Т. Гончара, м. Херсон, вул. Дніпропетровська, 2;
- Бібліотека ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», м. Херсон, вул. Стрітенська, 23.

3. Сайти наукових збірників:

- http://www.chinaagrisci.com/Jwk_zgnykxen/EN/column/column194.shtml
- <http://epubs.icar.org.in/ejournal/index.php/IJAgS/search/search?simpleQuery=Phaseolus&searchField=query>
- <http://www.fao.org/land-water/databases-and-software/crop-information/bean/en/>
- <http://www.arpnjournals.com/jeas/index.htm>

4. Офіційні сайти навчальних закладів:

України	
Донецький національний університет	http://www.donnu.edu.ua
Наукова бібліотека	http://www.donnu.edu.ua/uk-ua/library/Pages/default.aspx
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	http://www.univ.kiev.ua
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича	http://lib-gw.univ.kiev.ua
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	http://www.kpi.ua/
Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка	http://library.ntu.kpi.kiev.ua
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	http://www.kpi.kharkov.ua
Науково-технічна бібліотека	http://library.kpi.kharkov.ua
Національний університет "Києво-Могилянська академія"	http://www.ukma.kiev.ua
Наукова бібліотека	http://www.library.ukma.kiev.ua
Національний університет харчових технологій(Київ)	http://www.nuft.edu.ua
Науково-технічна бібліотека	http://library.usuft.kiev.ua
Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля	http://snu.lg.ua/welcome.php
Наукова бібліотека	http://librarysnu.at.ua/
Ужгородський національний університет	http://www.zakdu.edu.ua
Наукова бібліотека	http://libuzhnu.brinkster.net/
Харківський державний університет харчування та торгівлі	http://hduht.edu.ua
Наукова бібліотека	http://hduht.edu.ua/Bibl/index.htm
Харківський національний автомобільно-дорожній університет	http://www.khadi.kharkov.ua
Наукова бібліотека	http://library.khadi.kharkov.ua/golovna/
Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди	http://www.pu.ac.kharkov.ua
Бібліотека	http://www.pu.ac.kharkov.ua/library
Харківський національний університет будівництва та архітектури	http://www.kstuca.kharkov.ua
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	http://www.univer.kharkov.ua/
Центральна наукова бібліотека	http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr
Харківський національний університет радіоелектроніки	http://nure.ua/
Наукова бібліотека	http://lib.kture.kharkov.ua
Національна бібліотека України	www.nbu.gov.ua
Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника	www.odnb.odessa.ua
Одеська національна ордена Дружби народів наукова бібліотека ім. М. Горького	korolenko.kharkov.com
Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка	www.dnabb.org
Державна наукова сільськогосподарська бібліотека української академії аграрних наук	www.dnsgb.com.ua
Державна науково-технічна бібліотека України	www.gntb.gov.ua/ua

Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія	libr.dp.ua/
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека	ounb.km.ua/
Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Гмирява	reglibrary.mk.ua/
Зарубіжних країн	
Ірландський національний університет (м. Корк)	http://www.ucc.ie/en/
Бібліотека	http://booleweb.ucc.ie/
Кембріджський університет	http://www.cam.ac.uk/
Бібліотека	http://www.lib.cam.ac.uk/
Королівський технологічний інститут (м. Стокгольм, Швеція)	https://www.kth.se/en/kthb
Бібліотека	https://www.kth.se/en/kthb
Оксфордський університет	http://www.ox.ac.uk/
Бібліотека	http://www.ox.ac.uk/research/libraries
Прінстонський університет	http://www.princeton.edu/main/
Бібліотека	http://library.princeton.edu/
Стенфордський університет	http://stanford.edu/
Бібліотека	http://library.stanford.edu/
Університет Мінесоти	http://www1.umn.edu/twincities/index.html
Чиказький університет	http://www.uchicago.edu/e/index.html
Бібліотека	http://www.lib.uchicago.edu/e/index.html